Voorbeelden

Verworven reserves moeten volgens het KB WAP berekend worden vertrekkende van de datum van de normale pensioenleeftijd zoals hierboven gedefinieerd. Dit geeft dikwijls aanleiding tot inconsistente resultaten.

De huidige definitie van deze normale pensioenleeftijd zorgt er voor dat voor één persoon in de loop van zijn loopbaan zijn normale pensioenleeftijd kan wijzigen als zijn tewerkstellingspercentage wijzigt.

Ook door het feit dat de normale pensioenleeftijd persoonsgebonden is, geeft dit dikwijls aanleiding tot ongelijke behandeling tussen de verschillende werknemers.

Hieronder een aantal voorbeelden om dit te illustreren.

Voorbeeld 1

Man, op 20 jarige leeftijd in dienst bij werkgever, wordt onmiddellijk aangesloten aan de pensioentoezegging van het type vaste prestatie op 65 =

$$\frac{n_{65}}{40} \times 3 \times S_{65}.$$

Opname kapitaal is mogelijk vanaf 60 zonder reductie.

Zijn salaris op moment indiensttreding bedraagt 18.750 euro, en stijgt elk jaar met 4%.

1) Man werkt aan 100% gedurende 20 jaar en gaat dan uit dienst

Verworven reserves op datum uit dienst =15.987,21 (normale pensioenleeftijd = 60 jaar, want volledige carrière op 60 jaar)

2) Man werkt aan 100% gedurende 20 jaar, werkt omwille van ziekte nog een jaar half time en gaat dan uit dienst

Verworven reserves op 40 jaar =15.987,21 (normale pensioenleeftijd = 60 jaar, want volledige carrière op 60 jaar)

Verworven reserves op datum uit dienst =12.785,47 (normale pensioenleeftijd = 65 jaar, want geen volledige carrière vóór 65 jaar en pensioenleeftijd reglement is 65 jaar)

Dit probleem wordt veroorzaakt door te werken met twee verschillende pensioenleeftijden. Dit zou vermeden kunnen worden door bv. voor de verworven reserves te werken met de normale pensioenleeftijd zoals deze gedefinieerd is in het reglement.

3) Vrouw werkt aan 100% gedurende 20 jaar, 6 jaar 50%, 1 jaar 100 % en tot 65 jaar aan 50%

Leeftijd	% werktijd	gepresteerde diensttijd	Totale diensttijd op 65	Normale pensioen- leeftijd
20	100%	0	40,0	60
40	50%	20	32,5	65
46	100%	23	40,0	63
47	50%	24	33,0	65
65		33	33,0	65

Leeftijd	normale pensioenleeftijd	verworven reserves vrouw
39	60	16.746,32
40	65	13.750,30
41	65	15.540,49
42	65	17.554,76
43	65	19.820,59
44	65	22.368,85
45	65	25.234,20
46	63	33.090,06
47	65	32.744,98
48	65	36.884,51

<u>Conclusie</u>: verworven reserves maken sprongen wanneer iemand verandert van percentage werktijd indien dit invloed heeft op de normale pensioenleeftijd.

Voorbeeld 2 (parallelle loopbaan maar met een later tijdstip van indiensttreding)

Persoon X komt op 20 jarige leeftijd in dienst bij werkgever en wordt onmiddellijk aangesloten aan de pensioentoezegging van het type vaste prestaties op 65. Opname kapitaal is in dit plan mogelijk vanaf 60 jaar zonder reductie. Na 20 jaar gaat persoon X uit dienst, zijn salaris bedraagt op dat moment 50.000 euro.

Persoon Y komt op 25 jarige leeftijd in dienst bij dezelfde werkgever en wordt aangesloten aan hetzelfde plan. Hij gaat eveneens na 20 jaar uit dienst en zijn salaris bedraagt op het moment van uitdiensttreding eveneens 50.000 euro.

In onderstaand voorbeeld hebben we voor 2 verschillende plannen berekend wat de verworven rechten zijn bij uitdiensttreding voor persoon X en persoon Y.

gegevens

	Plan A	Plan B
Type Plan	DB = rente	DB = kapitaal
Minimumleeftijd	20	20
Volledige Loopbaan	40	40
Pensioenleeftijd	65	65

Doelformule ¹	2%*(S-70%*S ₁) *n	(0,35%*S1+1,70%*S2)*12*n
Vervroegde		
Pensioenleeftijd	60	60
Reductiefactor	tussen 60 en 65 : 0%	tussen 60 en 65 : 0%

MAN	Persoon X		Persoon Y	
Leeftijd indienst	20		25	
Leeftijd uitdienst	40		45	
Salaris bij uitdiensttreding	50.000	Euro	50.000	Euro
gepresteerde dienstjaren	20		20	

In onderstaande tabel wordt de normale pensioenleeftijd bepaald. Voor het renteplan wordt de rente berekend waarop de aangeslotene op normale pensioenleeftijd recht op zal hebben als hij na 20 jaar dienst zijn werkgever verlaat en het ermee overeenstemmende vestigingskapitaal. Voor het kapitaalsplan wordt het pensioenkapitaal berekend op basis van 20 jaar dienst. Als laatste berekenen we de verworven reserves op datum uitdienst.

	Persoon X		Persoon Y	
	Plan A	Plan B	Plan A	Plan B
Normale Pensioenleeftijd	60	60	65	65
Rente obv gepresteerde dienstjaren	8.548,48	1	8.548,48	-
Pensioenkapitaal op normale pensioenleeftijd	98.436,32	71.489,52	88.238,76	71.489,52
Verworven reserves op datum uit dienst	28.200,11	20.480,37	24.154,87	19.569,88
Verworven reserves op 45 jaar	38.138,43	27.698,09	24.154,87	19.569,88

<u>Conclusie</u>: in bovenstaande voorbeelden constateren we dat door het werken met een normale pensioenleeftijd twee personen met een identieke carrière bij eenzelfde werkgever gediscrimineerd worden op basis van de leeftijd.

- Voor een renteplan zal persoon X op normale pensioenleeftijd meer kapitaal hebben dan persoon Y omdat het vestigingskapitaal berekend wordt met een omzettingsfactor vanaf 60, terwijl dit voor persoon Y een omzettingsfactor is vanaf 65. (pensioenkapitaal voor persoon X is 12% hoger dan het pensioenkapitaal voor persoon Y)
- Hoewel persoon X jonger is op datum uitdienst dan persoon Y en dus nog meer jaren voor de boeg heeft tot zijn pensioenleeftijd, heeft hij op deze datum toch reeds meer verworven reserves opgebouwd dan zijn oudere collega voor evenveel jaren dienst en hetzelfde salaris, omdat de actualisatie van de verworven rechten gebeurt vertrekkende van de normale pensioenleeftijd.

 $^{^1}$ S $_1$ is het plafond dat in aanmerking wordt genomen voor de berekening van het wettelijk pensioen, voor 2004 is dit gelijk aan 40.898,3 euro